

ka att man är ur takt med den evidensbaserade medicinen.

Intresseväckande för de flesta läkare

Min bedömning är att boken kan vara av värde för de flesta av oss utom möjligen för heltidsforskare; för dem är förhoppningsvis innehållet känt. Den personliga tonen, de vardagliga exemplen, faktarutorna och den stegvisa framställningen och inte minst de trösterika orden, som säger att man inte behöver förstå riktigt allt, gör boken om inte alltid lättläst så i varje fall intresseväckande.

Jag har inte gått igenom referenserna men vid en snabb genomläsning blir jag frestad att gå vidare. Tveksamt om det blir så för nu måste jag ta in nästa patient från väntrummet. Studierna riskerar att få vänta till aftonlampans sken, vid vars ljus man somnar lätt. •

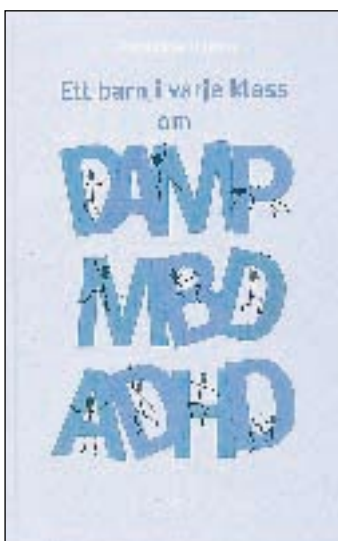
Välbalanserad basinformation om DAMP, MBD och ADHD

Christopher Gillberg. **Ett barn i varje klass – om DAMP, MBD och ADHD.** 223 sidor. Stockholm: Bokförlaget Cura, 1996. Pris ca 330 kr. ISBN 91-972641-3-X.

Recensent: Lennart von Wendt, docent, överläkare och sektoransvarig för barnneurologi, Universitetscentral-sjukhuset, Helsingfors.

Det är beundransvärt att Christopher Gillberg, professor i barnpsykiatri i Göteborg, vid sidan av ett mycket omfattande och utomordentligt framgångsrikt vetenskapligt författarskap hinner med att skriva minst lika uppskattade populariserade böcker. Dessa har handlat om barn med framför allt olika neuropsykiatriska tillstånd. Inom forskningen på detta område är CG om inte den mest lysande, så i varje fall en av de klarast lysande internationella stjärnorna. Hans sakkunskap är oomtvistad.

Den nu aktuella boken handlar i huvudsak om DAMP (deficits in attention,

motor control and perception). Förekomsten är ungefär sju procent, och CG konstaterar helt riktigt att detta tillstånd, som räknas till de »lättare neurologiska skadorna hos barn» är ett folkhälsoproblem karaktäristiskt för det industrialiserade samhället. Begreppet DAMP är på goda grunder på väg att tränga ut MBD (minimal brain dysfunction), men definitionsbaserade svårigheter att klart avgränsa DAMP från en rad andra närbesläktade tillstånd och termer föreligger.

Reder ut begreppsförvirringen

Begreppsförvirringen beror delvis på att DAMP, ADHD, dyslexi m m definieras på varierande sätt i olika länder. I denna bok använder CG rätt mycket utrymme till att förklara begreppen och redogör kort och koncist även för bl a Aspergers och Tourettes syndrom.

Framställningen baserar sig överlag rätt starkt på Gillbergs forskargrups studier, och det är knappast någon nackdel.

Intressant, men samtidigt oroande är konstaterandet att tidigare antaganden om en mycket god prognos i vuxenåldern inte verkar stämma. Varannan verkar klara sig bra, 10 procent belastas kriminellt i vuxen ålder och 40 procent drabbas av andra betydande svårigheter.

Helt riktigt påpekar CG att det knappast finns några yrken kvar som inte har krav på hög simultankapacitet, god läsförståelse och intakt koncentrationsförmåga.

Avsnittet om behandling och stödåtgärder omfattar bara 10 procent av bo-

kens hela volym. Det mest givande här är CGs klart positiva ställningstagande för ökad användning av centralstimulantia i de fall där kriterierna för denna behandling uppfylls.

Det finns rimligt tillförlitliga metoder att upptäcka DAMP i 6-årsåldern, men Gillberg nöjer sig med att konstatera att senast i årskurs 1 bör diagnosen ställas. Han antar att högst 50 procent av barnen med DAMP är kända vid skolskiftet. Oklarheterna i ansvarsfördelningen för stödet till barn med DAMP och med detta närbesläktade tillstånd kommer även klart till uttryck, men här begränsar sig författaren närmast till rätt stilsamma och diplomatiska påpekanden.

Boken borde läsas av skolpersonal

Volymen är skriven på en flytande, nästan journalistiskt lättläst prosa. Jag skulle gärna sätta den i handen på all personal i för- och grundskolan. Eftersom den är den första moderna svenska boken i ämnet skulle den till och med kunna rekommenderas som kurslitteratur för dessa personalgrupper. Men boken platsar säkert väl hos flertalet familjer med DAMP eller närbesläktad problematik.

Dessutom ger den god och välbalanserad basinformation för alla som inom skola, hälso- och sjukvård tangerar området.

Det är helt klart att boken fyller ett stort behov. •

Vad kostar boken?

Det händer att den uppgift om bokpriset som Läkartidningen uppgiver i recensioner inte stämmer med det pris bokhandeln begär.

Vi har successivt övergått till att ange priset i utgivarlandets valuta, eftersom många faktorer gör att ett omräknat pris lätt blir missvisande. Valutakursen kan variera, bokhandelns omkostnader likaså.

Vi vill ge våra läsare rådet att kontrollera priset med bokhandeln innan boken beställs. Det händer att kostnaden för en bok blir upp till dubbelt så stor som en direkt omräkning efter valutakursen antyder.